

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Kemalbay

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ
İzmir Milletvekili

Anayasa'nın Konut Hakkını içeren 57. Maddesi, 'Devlet, şehirlerin özelliklerini ve çevre şartlarını gözeterek bir planlama çerçevesinde, konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri alır' demektir. Ayrıca Anayasa, "yurttaşlarının refah ve huzur içerisinde yaşamlarını sürdürmeleri ve sağlıklı, güvenli bir çevrede yaşama hakkını sağlamak devletin asli görevlerindendir" demektir. Bu kapsamda bilimin, tekniğin, hukukun gereklilikleri doğrultusunda kamu yararı gözeterek planlanan mimarlık ve mühendislik süreçlerinden geçmiş güvenli yapılaşma ile yurttaşların sağlıklı ve güvenli barınma hakkının sağlanması devletin temel görevi ve sorumluluğudur.

Mekânsal ve yapılaşmaya ilişkin koşulları planlama kuralları, mimarlık ve mühendislik süreçlerinin düzenlenmesi konusunda kamu faydası gözetilmesi hakkında hassasiyetler meslek odalarının raporları ile belirtilmekte, yasa ve yönetmeliklerle belirlenmektedir.

Rize'de 1960'lı ve 1970'li yıllarda şehir merkezinin yaklaşık 3'te 1'lik bir kısmını oluşturan deniz dolgusu üzerinde, deniz kumu kullanılarak "denizi kara, karayı para yapan başkan" olarak anılan dönemin belediye başkanı tarafından, zamanın mevzuatı yok sayılmış, mühendislik bilgisi, riskler göz ardı edilerek 3 kat yapı izni verilen dolgu alana 8, hatta bazı yerlerde 10,-12 kata kadar yapılaşmaya gidilmiştir.

Dolgu alanında deniz korozyonuna uğrayan çok sayıda binanın temellerinin ağır hasarlı olduğu ve bu binaların neredeyse tamamının bugün yıkılma tehlikesi ile karşı karşıya kaldığı, bina temellerinde açığa çıkan demirler ile tahrip olan taşıyıcı kolonların durumunun korkuttuğu, güçlendirme çalışması ile ayakta kalabilecek birkaç bina dışındaki tüm binaların yıkılması gerektiği, Rize İnşaat Mühendisleri Odası'nca yapılan teknik incelemelerde ve yayınladıkları raporda belirtilmiştir.

Deniz dolgusu ile elde edilen ve yaklaşık 350 bin metrekare olan bu alanda yüzlerce konutun, kamu kurumlarının yer aldığı ve yaklaşık 70 bin kişinin yaşadığı çeşitli basın haberlerinde yer almaktadır.

10779

Türkiye'nin deprem kuşağında yer aldığı düşünüldüğünde Gürcistan'da 2017 yılında meydana gelen 5.1 büyüklüğündeki depremin ardından Doğu Karadeniz'in 4'üncü derece deprem riski bölgesinden 3'üncü derece deprem riski bölgesine çekilmesi tehlikenin boyutunu arttırmaktadır. Bu kapsamda son derece sağlıklı yapılaşma ile can güvenliğini riske eden, çevre ve doğa tahribatına neden olan, yeterli mühendislik hizmeti almadığı için olası depreme dayanıksız riskli yapılar imar izinleri ve barışları ile devlet eliyle başka facialara davetiye çıkartmaktadır.

AKP iktidarınca yıllar itibarı ile hızlandırılan deniz ve sahillerin doldurulması projeleri ile kıyı erozyonu tetiklenirken, doğa ve canlı katliamı yaşanmakta, kıyıya özgü canlıların yaşama ortamı altüst edilmekte, deniz suyunun kimyasal/ fiziksel özellikleri bozulmaktadır. Deniz suyunun kendi kendini yenileme, devşirme mekanizmaları harap edilerek, dolgu malzemesi olarak kullanılan toprak ve patlama ile parçalanmış kayaların elde edilmesi ve taşınması sırasında büyük oranlarda CO2 emisyonu da ortaya çıkmaktadır.

Ayrıca, bu işlemler sırasında yapılan patlamalarla yeraltı sularının yatakları değişmekte ve o bölgede toprak kaybı ortaya çıkmaktadır.

Bu bağlamda;

1. 2017 yılında dönemin Çevre ve Şehircilik Bakanı Mehmet ÖZHASEKİ tarafından yanıtlanması istemiyle verilen soru önergesine cevabında "*Dolgu alanlarının zemin koşulları nedeniyle yeniden yapılaşmaya açılmayacak olması nedeniyle bu alanlar üzerinde bulunan mevcut yapıların tasfiyesini sağlamak ve afet risklerini bertaraf etmek üzere öncelikle yeni yerleşim alanı olarak kullanılabilecek alternatif Rezerv Yapı Alanlarının belirlenmesine ihtiyaç duyulmaktadır*" şeklindeki açıklamalarından sonra sorun çözülmüş müdür? 70 bini aşkın yurttaşın can güvenliğini sağlamak için ne yapılmıştır?
2. Söz konusu Rizeli yurttaşların can güvenliğini riske eden, deprem güvenliği bulunmayan, değişen iklim koşullarına uygun inşa edilmeyen, yönetmeliklere uyulmadan inşa edilmiş yapılara yönelik Bakanlığınızca bir çalışma yapılacak mıdır?
3. Rize'de deniz dolgusu ile elde edilen 350 metrekarelik bu riskli alanda bulunan bina ve iş yerleri "İmar Barışı" düzenlemesinden faydalanan mıdır, söz konusu yerleşim alanında imar barışına kaç kişi başvurmuştur?
4. Kentsel dönüşüm ile meydana gelecek yıkım işlemleri sonrası oluşacak olan doğa ve deniz kirliliğine yönelik alınacak önlemlere yönelik bir projeniz bulunmakta mıdır?
5. Kentsel dönüşüm sürecinde binaların yıkımında asbest denetimi yapılmakta mıdır? Halk sağlığını ciddi anlamda tehdit eden asbest tozuna karşı bir önlem alınmakta mıdır, halk bilgilendirilmekte midir?
6. AKP iktidarı boyunca hızlandırılan deniz ve sahillerin doldurulması projeleri nedeniyle doğanın tahrip edilmesinden kaynaklı felaketlerin, denizde yaşayan canlı türlerinin yok olması gibi kalıcı kayıpların, halk sağlığını riske eden kötü sonuçların muhasebesini yapmayı, ekoloji karşısı projelerinize son vermeyi düşünüyor musunuz?